

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/183/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513201129
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2513201129.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a Mgr. Lucie Mizerovej v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: G. T., nar. X. N. XXXX, trvalo bytom Ľ. D. XX/XX, časť obce H., T., o zaplatenie 2.944,39 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 22. januára 2019 č. k. 12C/66/2013-188, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1 ods. 1, § 2 písm. a/ a b/ ZOSÚ (zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy); § 39, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, ods. 3 písm. b/ a ods. 4, § 54 ods. 1 a 2, § 525 ods. 1, § 526 ods. 1 a 2 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o splátkovom úvere); § 89 ods. 1, § 92 ods. 8 ZoB (zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky) a § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom od 10.6.2013.

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou z 10.1.2013 (doručenou súdu 16.1.2013) domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 2.944,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 1.950,93 eur od 29.9.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnila tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 28.9.2011, uzavretej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobkyňou, postúpil postupca na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanému. Postupca a žalovaný uzatvorili dňa 31.1.2007 zmluvu č. 284815980, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach (ďalej len „VOP“). Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobkyne ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 2.944,39 eur, ktorá pozostávala z istiny 1.950,93 eur, riadneho úroku 561,36 eur, úroku z omeškania 432,10 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalobkyňa

si v konaní uplatnila zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 29.9.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Žalovaný sa k podanej žalobe ani na výzvu súdu nevyjadril.

Žalobkyňa vo vyjadrení z 18.9.2015, doručenom súdu 28.9.2015, okrem iného uviedla, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. informovala žalobkyňu, že Výzva na úhradu dlžnej čiastky bola zasielaná žalovanému 3/2008, a že predmetnou výzvou nedisponuje. Žalobkyňa poukázala na § 524 ods. 1 a 2 O.z. a § 92 ods. 8 ZoB a uviedla, že banka môže postúpiť peňažný záväzok ako celok, vrátane jeho príslušenstva. Doručenie písomnej výzvy v zmysle § 92 ods. 8 ZoB podľa nej nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 O.z. S nedoručením takejto výzvy môžu byť splnené len sankcie vyplývajúce zo ZoB. Ďalej v súvislosti s nedostatkom aktívnej legitímácie v konaní poukázala na skutočnosť, že v konaní predložila relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacími hárkami, preukazujúcimi odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 11.6.2003 sp. zn. 4 Obo 210/01. Vo vyjadrení zo 16.11.2018, doručenom súdu 19.11.2018, žalobkyňa uviedla, že 31.1.2007 pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere č. 0284815980, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 50.000 Sk. V zmysle čl. I. Zmluvy sa žalovaný zaviazal splatiť úver s úrokovou sadzbou vo výške 18,40% p.a. V zmysle čl. I. Zmluvy sa žalovaný zaviazal splácať poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi formou pravidelných mesačných splátok od 20.2.2007 do 20.1.2010 vo výške 1.876 Sk vždy k 20. dňu v mesiaci. V zmysle čl. I. Zmluvy sa žalovaný zaviazal mesačne uhrádzať poplatok za správu úveru vo výške 60 Sk. V zmysle čl. II. bod 2 Zmluvy žalovaný svojím vlastnoručným podpisom na Zmluve potvrdil, že sa pred uzatvorením Zmluvy oboznámil s VOP a so Sadzobníkom, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Dňa 28.9.2011 pôvodný veriteľ postúpil na žalobkyňu vyššie uvedenú pohľadávku v celkovej výške 2.777,13 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.950,93 Eur, z riadneho úroku vo výške 561,36 Eur a z úroku z omeškania vo výške 432,12 Eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok. Vo vyjadrení z 23.11.2018, doručenom súdu 26.11.2018, žalobkyňa poukázala na § 89 ods. 1 ZoB a bod 19.16 VOP. Uviedla, že nakoľko § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyklucuje, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyklucuje odchýlnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona. Vo VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/11/2015 z 25.8.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 z 5.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 z 5.10.2016. Žalobkyňa nesúhlasila s tým, že by predmetné ustanovenie spôsobovalo nevyvážené postavenie zmluvných strán, nakoľko predmetné ustanovenie je v súlade s ustanovením § 524 ods. 1 O.z.. ZoB umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomné vzťahy odchylné od predmetného zákona, pričom predmetné ustanovenie obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami O.z., poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017, uznesenie Krajského súdu v Trnave z 10.1.2018 č. k. 24Co/147/2017-190, uznesenie Krajského súdu v Prešove z 8.2.2018 č. k. 10Co/57/2017-230.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu veci, podľa ktorého žalovaný ako dlžník a Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ, ktorý je bankou podnikajúcou na základe bankového povolenia, uzatvorili dňa 31.1.2007 zmluvu o splátkovom úvere č. 0284815980 v ktorej v čl. I sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 50.000 Sk (t. j. 1.659,70 eur). Úver mal byť úročený pevnou úrokovou sadzbou do konečnej splatnosti úveru vo výške 18,40 % ročne, za jeho správu bol dohodnutý poplatok 60 Sk (t. j. 1,99 eur) mesačne a dlžník ho mal splácať v mesačných splátkach po 1.876 Sk (t. j. 62,27 eur) vždy k 20. dňu príslušného mesiaca až do 20.1.2010. Z prehľadu transakcií na úverovom účte mal súd za preukázané, že žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu z úverovej zmluvy. V bode 19.16 VOP, je uvedené, že klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CE

z 28.9.2011 spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., ako postupca, postúpila pohľadávku zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0284815980 z 31.1.2007 spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., ako postupníkov. Listom z 28.9.2011 (daným na poštovú prepravu dňa 31.10.2011) a listom z 27.12.2011 Slovenská sporiteľňa, a.s., oznámila žalovanému, že pohľadávku z uvedenej úverovej zmluvy vo výške 2.944,39 eur s príslušenstvom postúpila na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CE uzatvorenej dňa 28.9.2011 na žalobkyňu.

Mal za to, že predmetná zmluva o splátkovom úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle príslušných ustanovení § 52 a nasl. O.z. upravujúcich spotrebiteľské zmluvy, keďže právny predchodca žalobkyne pri uzatváraní predmetnej zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet jeho podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ nekonajúci v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Podľa znenia § 52 ods. 1 O.z. v období od 1.4.2004 do 31.12.2007, teda v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy z 31.1.2007, nespádala síce zmluva o úvere výslovne pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 O.z., keď z gramatického výkladu ust. § 52 ods. 1 v znení účinnom do 31.12.2007 by bolo možné usudzovať, že úprava spotrebiteľských zmlúv, a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa, má svoje miesto len u zmlúv upravených v 8. časti O. z., avšak takýto výklad by bol zjednodušený a nesprávny. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto je implementáciou smerníc európskych spoločenstiev. Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval O.z., bola prebratá Smernica rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcim režim spotrebiteľských zmlúv. Predmetná smernica definuje spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu uzatvorenú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a takto je potrebné vykladať aj predmetné ustanovenie § 52 O.z. účinné do 31.12.2007. Keďže Smernica č. 93/13/EHS neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, preto každá zmluva môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou. Vzhľadom na uvedené, právna úprava ustanovená v § 52 a nasl. O.z. v znení účinnom do 31.12.2007 nemá taxatívny charakter (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 157/2012 z 5.2.2013). Zmluva o splátkovom úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovaným je preto zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 O.z.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá je bankou, uzatvorila so žalovaným dňa 31.1.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0284815980, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 50.000 Sk (t.j. 1.659,70 eur). Žalovaný záväzky vyplývajúce z predmetnej úverovej zmluvy riadne a včas neplnil, Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila predmetnú pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávok z 28.9.2011 na žalobkyňu, listom z 28.9.2011 (daným na poštovú prepravu 31.10.2011) a listom z 27.12.2011, Slovenská sporiteľňa, a.s., oznámila žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky z uvedenej úverovej zmluvy vo výške 2.944,39 eur s príslušenstvom.

Dôvodil, že zákonným predpokladom platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 ods. 1 a 2 O.z., v prípade pohľadávky banky je splnenie podmienok daných ustanovením § 92 ods. 8 ZoB, a to, aby bol klient aspoň 90 dní v omeškaní, a aby banka klienta na plnenie písomne vyzvala. Uvedené predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V zmysle § 92 ods. 8 ZoB, môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už v čase postúpenia splatnými. Z dôvodovej správy k ZoB (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní, postúpiť. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis (lex specialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie.

Uviedol, že zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalobkyňa napriek výzve súdu nepreukázala, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená na žalobkyňu, boli podmienky postúpenia splnené. Žalobkyňa v konaní neuniesla svoju dôkaznú povinnosť a relevantným spôsobom nepreukázala, že žalovaný ako dlžník bol jeho pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., po splnení podmienky omeškania s plnením pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, písomne vyzvaný bankou na splnenie peňažného záväzku. Túto výzvu nenapĺňa oznam Slovenskej sporiteľne, a.s., o postúpení pohľadávky, lebo výzva musí predchádzať postúpeniu. V zmysle uvedeného súd nemal za preukázané splnenie podmienok vyžadovaných ust. §

92 ods. 8 ZoB, a preto dospel k presvedčeniu, že postúpenie pohľadávky banky na žalobkyňu nebolo urobené v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB, a preto je podľa § 39 O.z. neplatné. Z uvedeného teda vyplýva absolútna neplatnosť postúpenia, pričom postupca v súdnom konaní, v ktorom takúto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, a totiž tej skutočnosti, že je nositeľom práv, ktoré v súdnom konaní uplatňuje. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobkyne.

K argumentácii žalobkyne, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001, súd uviedol, že rozpor právneho úkonu so zákonom zakladá jeho absolútnu neplatnosť, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti ex offa aj bez toho, aby ju niektorý z účastníkov namietal (§ 39 O.z.).

Žalobkyňa tiež tvrdila, že ust. § 89 ods. 1 ZoB v spojení s čl. 19.16 VOP umožňovalo zmluvným stranám, aby si upravili práva a povinnosti odchylné od zákona o bankách. K tomu súd uviedol, že právna úprava ustanovenia § 89 ods. 1 ZoB, na ktorú sa žalobkyňa odvolávala, nebola účinná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Preto ani účastníci zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 31.1.2007 nemali možnosť upraviť si postupovanie pohľadávok (súčasných i budúcich) odchylné od vtedy účinného a platného zákona o bankách (§ 92 ods. 8 ZoB). (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/223/2017 z 25.9.2018) Súd tiež uviedol, že ust. bodu 19.16 VOP, podľa ktorých je Slovenská sporiteľňa, a.s., oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky, je pre obchádzanie zákona podľa § 39 O.z. neplatné. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB stanovuje podmienky, ktoré musí banka splniť, ak chce postúpiť svoje pohľadávky bez súhlasu dlžníka. Bodom 19.16 banka vnútila žalovanému dať súhlas s postúpením pohľadávky vopred, neadresne a bez ohľadu na podmienky, ktoré ustanovuje § 92 ods. 8 ZoB. Uvedený bod 19.16 VOP obchádza ust. § 92 ods. 8 ZoB tým, že umožňuje postúpiť kedykoľvek, komukoľvek pohľadávky banky bez súhlasu klienta. Uvedené ust. bodu 19.16 VOP považoval súd za absolútne neplatné podľa § 39 v spojení s § 53 ods. 4 O.z. aj z dôvodu rozporu s ust. § 53 ods. 3 písm. b/ O.z. o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá dovoľuje dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. VOP nemôže spotrebiteľ zmeniť a sú vopred pripravené dodávateľom bez možnosti ich prípadnej modifikácie. Postúpením pohľadávky bez súhlasu spotrebiteľa, (bod 19.16 VOP umožňuje postúpenie bez súhlasu spotrebiteľa, bol daný vopred, voči neurčenému počtu subjektov a nebol uvedený priamo v zmluve, ale iba vo VOP, ktoré nie sú podpísané oboma zmluvnými stranami) dochádza nepochybne k zhoršeniu jeho postavenia, nakoľko je rozdiel domáhať sa svojich nárokov voči akciovej spoločnosti, s dlhodobou tradíciou na trhu, ktorá podlieha dohľadu podľa zákona o bankách a domáhať sa svojich práv voči spoločnosti s ručením obmedzeným. Uvedený bod 19.16 VOP je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 4 O.z., keď, cit.: „Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej len s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky“. Uvedený bod umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj bez súhlasu, no spotrebiteľovi umožňuje postúpiť pohľadávku len so súhlasom banky. Uvedené ustanovenie je teda zjavne nevyvážené a spôsobuje nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Bod 19.16 VOP je pre obchádzanie ust. § 92 ods. 8 ZoB, pre rozpor so znením § 53 ods. 3 písm. b/ O.z. a pre spôsobenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 O.z. absolútne neplatným dojednaním podľa § 39 a § 53 ods. 4 O.z., a aj preto naň súd neprihliadol. Keďže v danom prípade spotrebiteľská zmluva bola uzatvorená medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., a žalovaným, súd vo výroku rozhodnutia neurčil vyššie opísanú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, napriek tomu, že jej neprijateľnosť konštatoval v odôvodnení rozsudku. Vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky by totiž malo význam len v prípade, ak by túto neprijateľnú zmluvnú podmienku koncipovala v uzatvorenej zmluve žalobkyňa (ako dodávateľ), nakoľko zmyslom vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky je zamedzenie jej aplikácie v ďalších zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi. Žalobkyňa však v tomto prípade vstúpila do vzťahu so spotrebiteľom (žalovaným) len ako postupník.

Keďže žalobkyňa nepreukázala, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, nemožno považovať za preukázané, že toto postúpenie je platné, a že žalobkyňa je oprávnená pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. S poukazom na uvedené súd pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobu žalobkyne zamietol.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. čl. 4 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov), vecne plným úspechom žalovaného v konaní, z ktorého dôvodu by mal nárok na náhradu trov konania, avšak

žalovanému v konaní žiadne trovy konania nevznikli a ani si žiadne neuplatnil, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie iba žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe v celom rozsahu, resp. jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodila, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa sa nestotožnila so súdnym výkladom § 92 ods. 2 ZoB, v zmysle ktorého podľa názoru súdu môže byť v súlade s týmto ustanovením predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu len pohľadávka, ktorá je už splatnou. Súd vec nesprávne právne posúdil ak posúdil, že „pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku“ (resp. ako je uvedené v dôvodovej správe k ust. § 92 ods. 8 ZoB „pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu“) predstavuje len splatné pohľadávky banky a len tieto tvoria pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu žalovaného zo zmluvy o úvere. Na základe uzavretej zmluvy o úvere vznikol medzi postupcom ako bankou a žalovaným ako jej klientom obchodnoprávny záväzkový vzťah, ktorého obsahom bol záväzok postupcu na požiadanie žalovaného poskytnúť v jeho prospech dohodnutú sumu peňažných prostriedkov a záväzok žalovaného poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Vrátenie týchto peňažných prostriedkov s úrokmi si postupca a žalovaný dojednali v pravidelných mesačných splátkach. Žalobkyňa považuje za nesporné, že peňažný záväzok (dlh) žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t. j. peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplataenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Na základe uvedeného žalobkyňa považuje za absurdné, ak súd pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu“ rozumie v prípade vracania poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku (dlhu) zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobkyne predstavuje zostatok dlhu žalovaného, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, t. j. takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. V nadväznosti na uvedené žalobkyňa zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ani zo samotného znenia ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy - pojem peňažný záväzok ako celok a pojem časť peňažného záväzku. Ak sa v prvej vete súvetia použil pojem peňažný záväzok ako celok s tým, že zákonodarca jednoznačne identifikoval súčasne aj pojem časť peňažného záväzku, je potom zrejmé, že ak v druhej vete súvetia použije pojem z prvej vety súvetia, bude ho chápať v tom istom význame. Správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatenú pohľadávku, možno tiež potvrdiť posúdením druhej vety citovaného ustanovenia, ktorej zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník uhradil banke tú časť záväzku, splnením ktorej bol v omeškaní, a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banky postúpiť celú pohľadávku, najmä jej nezaplatený zostatok zaniká. Predmetné ustanovenie je teda potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nielen časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je zrejмый aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, môže byť predmetom postúpenia. Ak by zákonodarca v predmetnom ustanovení mienil upraviť oprávnenie banky postúpiť na inú osobu len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by druhá veta ust. § 92 ods. 8 ZoB bola v praxi neaplikovateľná a nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane príslušenstva, tak by už banka nemala čo postupovať (nakoľko predmet postúpenia bol dlžníkom uhradený ešte pred postúpením) a teda banka by nemala aké právo uplatňovať. Tiež poukázala na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jej názoru preukázané, že postupca pred postúpením pohľadávky dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v nepretržitom omeškaní s plnením záväzku najneskôr od 20.3.2009, kedy naposledy

uhradil platbu titulom úveru, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až ku dňu 28.9.2011) a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru. Žalobkyňa v tejto súvislosti uviedla, že v konaní tvrdila a tvrdí, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru, a to viacerými upomienkami (o i. toto tvrdenie žalobkyňa uviedla na súdnom pojednávaní 20.11.2018). Citovala § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP a dôvodila, že keďže tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo podľa názoru žalobkyne potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, príp. inými dôkazmi), že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaný k úhrade svojho peňažného záväzku. Na základe uvedeného žalobkyňa zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi a vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB a porušeniu bankového tajomstva.

Citovala z uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo 4.12.2018, podľa ktorého otázka doručenia písomnej výzvy banky klientovi na plnenie peňažného záväzku, s ktorým je klient v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 dní, je otázkou skutkovou a odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie v konaní pri posúdení existencie písomnej výzvy a jej doručenia bol povinný v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t. j. tvrdení strany (žalobcu), ktoré protistrana (žalovaný) výslovne nepoprel, preto sa považujú za nesporné. V tejto súvislosti poukázala opakovane na skutočnosť, že žalovaný existenciu a doručenie písomnej výzvy nepoprel. Je neprípustné, aby súd prvej inštancie, bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobkyne žalovanými, tieto sám vlastnou činnosťou spochybnoval bez riadneho dokazovania na pojednávaní. Nakoľko súd prvej inštancie nepostupoval vyššie uvedeným spôsobom a neriadil sa ust. § 151 ods. 1 CSP, je nepochybne jeho postup nepredvídateľný a prekvapivý, čo je v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý súdny proces.

Vzhľadom na uvedené žalobkyňa zastáva názor, že jej vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie žalobkyne - predmetnú skutočnosť žalobkyňa preukázala predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany jej postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok.

Žiada sa dodať, že aj keď žalobkyňa výslovne v odvolaní neuviedla, že napáda rozsudok súdu prvej inštancie i z dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, z obsahu jej odvolania je zrejmé, že namieta i nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie v súvislosti s porušením ustanovení § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného

vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky - žalobkyne) dôvod nesúhlasit' s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

5. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1 ZoB). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona preto obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi.

Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nesplatených pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky, so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom ZoB a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý“ úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle ZoB pod dohľad Národnej banky Slovenska.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s námietkou žalobkyne v odvolaní, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom bola podľa názoru žalobkyne úprava výnimiek z bankového tajomstva. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Akceptujúc odvoláciu argumentáciu žalobkyne, spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou by sa ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Banka nepochybne má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je ale nevyhnutné, aby postupovala v súlade so zákonom, vrátane ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 1Cdo 147/2017). Preto odvolacia námietka poukazujúca na možnosť odlišného dojednaní podmienok postúpenia pohľadávky banky nebola dôvodná.

Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal aplikáciou ust. § 92 ods. 8 ZoB na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že nepreukázanie zákonom stanovených predpokladov cesie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, malo za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne (postupníka).

Podľa platného právneho poriadku nie je daná viazanosť už vydanými skoršími rozhodnutiami súdu prvej a druhej inštancie, pričom výkladom predmetného ustanovenia ZoB sa už zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 s vyššie uvedeným záverom.

Postúpenie pohľadávky bánk právna úprava výslovne viaže na záväzky, s ktorými je klient banky v omeškaní, ktoré nastáva po splatnosti dlhu. Preto východiskovým predpokladom postúpenia je splatnosť pohľadávky banky voči klientovi. Banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, s ktorou je klient v omeškaní (§ 92 ods. 8 ZoB), inak by boli postupované „živé“ úvery na nebankové subjekty, hoci poskytovanie a správa bankového úveru podliehajú osobitnej úprave ZoB.

Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013).

Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalobkyňa nepreukázala prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 ZoB, a to písomnú výzvu banky dlžníkovi, ktorá je prvoradým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobkyňa takýto dôkaz v konaní nepredložila, pričom v odvolaní uviedla, že v konaní na súde prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaný bol postupom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru, a to viacerými upomienkami (o.i. mala toto tvrdenie uviesť i na pojednávaní dňa 20.11.2018). Podľa obsahu spisu však bola žalobkyňa výzvou súdu prvej inštancie z 24.6.2015 pod č. k. 12C/66/2013-59 vyzvaná s poukazom na § 92 ods. 8 ZoB, aby v súvislosti s aktívnou legitímáciou žalobkyne v tomto konaní v lehote 20 dní súdu predložila doklad preukazujúci doručenie výzvy zo strany banky žalovanému, výzvu prevzala 9.9.2015. Žalobkyňa vo vyjadrení z 18.9.2015, doručenom súdu prvej inštancie 28.9.2015, okrem iného uviedla, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. informoval žalobkyňu, že Výzva na úhradu dlžnej čiastky bola zasielaná žalovanému 3/2008, a že predmetnou výzvou nedisponuje. Na pojednávaní dňa 20.11.2018 (v prítomnosti zástupcu žalobkyne) súd prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP o.i. určil, že za sporné skutkové tvrdenia medzi stranami považuje skutočnosť, či boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky podľa § 92 ods. 8 ZoB, teda či žalobkyňa má aktívnu legitímáciu a v rámci predbežného právneho posúdenia veci o.i. uviedol, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 ZoB môže byť pohľadávka iba za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy potom čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Zástupca žalobkyne na pojednávaní 20.11.2018 vzhľadom na vyslovený predbežný právny názor uviedol, že z výpisu úverového účtu vyplýva, že žalovanému boli zasielané upomienky, minimálne 3, avšak momentálne takýmto listinným dôkazom nedisponuje, požiadal o odročenie pojednávania za účelom dopytovania sa u postupcu ohľadom týchto upomienok a dôkazov zasielaných na adresu žalovaného. Súd prvej inštancie jeho žiadosti vyhovel pojednávanie odročil na termín 22.1.2019 a uložil právnenému zástupcovi žalobkyne, aby v lehote 10 dní doručil súdu písomnú výzvu a doručenkou preukazujúce, že právny predchodca žalobkyne upozornil žalovaného, že je v omeškaní s plnením záväzku zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0284815980 z 31.1.2007. V podaní z 26.11.2018 žalobkyňa uviedla iba argumentáciu týkajúcu sa § 89 ods. 1 ZoB a bodu 19.16 VOP (s ktorou sa vysporiadal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, s jeho závermi sa odvolací súd stotožňuje), písomnú výzvu však nepredložila. Na pojednávaní dňa 22.1.2019, konanom v prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne súd prvej inštancie konštatoval, že zotráva na predbežnom právnom názore prednesenom na pojednávaní dňa 20.11.2018, strana žalobkyne nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

S poukazom na vyššie uvedené, už vzhľadom na tvrdenia samotnej žalobkyne, nedošlo zo strany žalobkyne k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB a preto

nemohlo k tomu dôjsť ani na základe nesporných skutkových tvrdení (ako sa toho žalobkyňa dovoľavala v odvolaní). Závery uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo 4.12.2018, na ktoré poukazovala odvolateľka v odvolaní, nebolo možné aplikovať pre rozdielne skutkové okolnosti (predložená výzva) a tiež z dôvodu, že v predmetnom spore súd rozhodoval na pojednávaní v prítomnosti zástupcu žalobkyne. Ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v ust. § 92 ods. 8 ZoB, je postupník v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. Nebolo tak možné ani súhlasiť s názorom odvolateľky o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie.

K námietke žalobkyne, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, je potrebné uviesť, že cieľom dotknutého ustanovenia bolo sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov, napriek zaradeniu tohto ustanovenia do štrnástej časti právneho predpisu s názvom bankové tajomstvo, pričom podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva, sa vzájomne nevylučujú, naopak prekrývajú sa (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017).

Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 210/01, podľa záverov ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, je dôvodné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017, ktorý označil uvedené rozhodnutie za staršieho dáta, ktorého závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných až protichodných princípoch ako právo obchodné. Uvedené rozhodnutie primárne rozoberá i predmetnú notifikačnú povinnosť a nevylučuje možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Ak by bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky, ako ani odchýlnou úpravou (od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB) vzájomných práv a povinností zmluvných strán (veriteľa a dlžníka). Argument žalobkyne poukazujúci na oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky bol potom bez právneho významu, vo vzťahu k požiadavke splnenia zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré mali byť v zmysle § 92 ods. 8 ZoB naplnené už pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadom ktorej neboli splnené špeciálne podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt (postúpenie v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB), bol by neplatný právny úkon v zmysle § 39 O.z. (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017).

V spore niesla žalobkyňa dôkazné bremeno preukázania naplnenia zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, ktoré však neunesla a v dôsledku toho bola žaloba súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá, pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní.

Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov prvoinštančného konania, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého vznikol v konaní plne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, súd prvej inštancie mu však náhradu trov konania správne nepriznal, nakoľko podľa obsahu spisu mu v konaní žiadne trovy nevznikli, v konaní zostal po celú dobu nečinný, žiadnu náhradu trov konania si neuplatnil a je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

6. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Z dôvodu, že žalovaný bol plne úspešný v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP mu síce vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak vzhľadom k tomu, že mu v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli a ani si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, náhrada trov odvolacieho konania žalovanému nebola priznaná (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

7. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.(§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)